

PRREP!

‘Improviseren met een grote groep!’

Hand-out bij de workshop van donderdag 27 maart '25,
voor docenten van het Leerorkest,
door Jurgen van Loenhout.

Wat gaan we doen?

Klanken maken in het moment en laten ontstaan wat nog niet bestond. Met spelers die heel goed kunnen spelen, spelers die iets minder goed kunnen spelen en met spelers die pas net kunnen spelen. De groep wordt geleid, maar de leider is ook bestuurbaar door de groep, alle spelers zijn gelijk.

Hoofddoel: Op een veilige manier het ‘improviseerijds’ breken.

Warming up!

Mirror the leader!

Ha! Wrijven, Bodypercussie, Clap and Snap, etc.

Voorstellen!

1,2,3,4,5,6,7,8,9,10

11,12

Improviseer in de groep, later omstebeurt met stem na het zeggen van de 11, 12.

Noem je naam ipv 11,12 en de groep herhaalt de naam!

Achtergrond

Tijdens het organiseren en uitvoeren van de workshop 'Improviseren, kan je leren' ontdekten we dat sommige leerlingen moeite hadden om klanken te produceren op hun instrument; ze durfden niet goed te spelen. 'Improviseren, kan je leren' is een samenwerking tussen het Leerorkest en het Jazzorkestra of the Concertgebouw. Geïnteresseerden musici van de Wijk talentorkesten krijgen improvisatieles van JOC musici samen met de vertrouwde gezichten van de muziekleraren van de WTO's. Toch merkten we dat er een soort van koudwatervrees was, voordat er geïmproviseerd werd. We bedachten een oplossing. Voordat de workshop van start gaat, maken we een groepsimprovisatie. Dit hebben we twee keer gedaan en het werkt!

Wat is het?

PRREP is een uit de praktijk geboren onderzoek naar bestaande methodes voor groens-improvisatie. PRREP is een verzamelnaam voor alle hieronder genoemde inspirerende disciplines en methodes!

PRREP is geïnspireerd op Sound/Vocal Painting, Cobra van John Zorn, Kobranie, Bodypercussie met groepen, Creative Music Making, Pass the Sound, de muziek van 't BIMHUIS, Big band muziek, WTI, Tetzepi, ICP, (JONG)JOC, WTO's en Big Sounds! Zie hieronder kort een uitleg van de improvisatiemethodes.

Soundpainting is een universele, multidisciplinaire gebarentaal waarmee je live kan componeren. De taal werd in 1974 door de Amerikaanse componist Walter Thompson gecreëerd om in interactie te gaan met zijn orkest tijdens vrije improvisaties.

Cobra is een ongepubliceerde maar opgenomen en vaak uitgevoerde muzikale

compositie van John Zorn. Cobra werd bedacht als een systeem met zeer gedetailleerde regels, maar zonder een vooraf bedachte volgorde van gebeurtenissen (een "game piece") voor een groep muzikale improvisatoren en een souffleur. John Zorn voltooide Cobra op 9 oktober 1984.

Kobranie

De Kobranie methode is een muzikale werkvorm die groepen laat samenspelen, improviserend, onderleiding van een processor. Het is een creatieve werkvorm, los van stijl en dogma's, waarin er geen grenzen zijn aan wat er tot klinken kan worden gebracht. De methode gaat niet uit van vaardigheden maar stelt het artistieke initiatief, de creativiteit en authenticiteit voorop.

De methode is bedacht en ontwikkeld door Esmée Olthuis eind jaren 90. Ze is met Kobranie begonnen omdat ze de behoefte voelde te improviseren met grote groep; richting geven aan muziek en daar waar nodig de muziek kunnen sturen. Kobranie

is ontwikkeld voor het werken met groepen voor 'whoever is in the room'.

Kobranie traint het divergente denken, het vermogen tot leiderschap en autonomie, het samenwerken en synchroniseren, focus en concentratie, eigenheid en het out of the box denken en het creërend vermogen!

Kobranie bestaat nog steeds en wordt nu geleid door Nadine Strang!

kobranie.nl

Bodypercussie met groepen

Dit boek is geschreven door Jeroen Schipper, Wendy Bontje en Heiko de Jonge en staat vol met mooie bodypercussie beats die supertof zijn om te doen en die ook heerlijk zijn om te gebruiken in een improvisatiecontext. Check:

bodypercussie.nl

*Heb deze twee mannen ooit in het BIMHUIS dit zien en horen doen.
Archie Shepp & drummer Steve McGraven*

Creative Music Making

is een werkwijze die erin voorziet dat professionele musici hun talent inzetten om anderen muziek te laten maken. Het creatief aspect, het zelf bedenken, vormgeven en uitvoeren staat daarbij voorop. Het is een intensieve vorm van participerend leren (leren door zelf te doen) in groepsverband.

passthesound.org

BIMHUIS

De muziek die klinkt in het BIMHUIS zit vol improvisatie en vaak ook met groepen! Lang heb ik daar gewerkt en vanaf 2009 hebben we veel educatieve projecten gedaan met Kobranie en nog steeds. In 2017 heb ik deelgenomen aan een Kobranie weekend om de methode te leren kennen. Tezepi en ICP zijn ensembles die veel deden met groeps-improvisaties en die ook regelmatig optraden in de BIM. Denk ook aan stemkunstenaar Jaap Blonk, B'Art en Chicago Tentet Brötzman en veel meer, check: **bimhuis.nl**

BIG SOUNDS

Ik hoop dat PRREP ook een rol gaat spelen op het BIG SOUNDS festival in de maand oktober van dit jaar.

<https://bigsoundsamsterdam.com/>

Doel?

Het belangrijkste is dat er een veilige omgeving wordt gemaakt voor de leerlingen om te kunnen improviseren.

De leerlingen maken kennis met onbekende klankwerelden. Dit zorgt voor een verbreding van de klankwereld. Mooie improvisaties met onbekende klanken, ritmes, structuur, chaos, onverwachte wendingen en toevallige gebeurtenissen!

De leerlingen kunnen improvisaties creëren in het moment.

De leerlingen kunnen samenspelen en synchroniseren.

De leerlingen kunnen verschillende antwoorden geven op een vraag of meerdere

oplossingen aandragen voor een probleem en daar een optie uit kiezen. (Divergent en convergent denken).

Daar gaan we!

Divergent denken!

Dit is een ... ! Noem het wat je wil, behalve wat het is.

Regel: goed of fout bestaat niet, als je maar snel iets verzint!

Doe het op eerst zonder en later op een snelle beat.

When I woke up this morning!

Improviseer stemmingen!

Noteer stemmingen op A4

'8 tellen'

Leg uit en doen!

Start/stop 1 hand naar beneden/beide handen uitvegen en eindig in vuist

Stilte welke geluiden hoor je in de ruimte

Kan je een geluid maken op je instrument dat anders is dan 'gewoon'?

En nog 1, en nog 1. Kies de mooiste!

Kan je ritselen op je instrument?

Regel: Je zegt altijd 'ja'! En geef je over aan daar waar de muziek heen wil.

Oefening 1

We beginnen met stilte! Stilte - lange lijnen - hoger lager - kort - kort de cirkel rond
- lange tonen - stilte.

Na elke uitvoering van een oefening/improvisatie volgt korte feed up, feed back en feed forward.

Regel: 'Ik vind' maakt plaats voor 'ik voel, ik ervaar, ik zie, ik neem waar, het doet me denken aan, ik vraag me af'. Oordeel niet.

Oefening 2

Improviseer 3 verschillende soorten chaos en keer naar '8 tellen' - vuist!

Oefening 3

Hele groep start een ritme en na 20 sec moeten ze het eens met elkaar worden.

Oefening 4

Geef 1 speler een ritme en voeg er telkens iemand aan toe

Oefening 5

Maak impro met '8 tellen' stuk en kies een stemming.

Oefening 6

Maak met al het geleerde een compositie van 3 minuten.
We wisselen van dirigent!

Kan

Bordjes maken om te gebruiken tijdens de groeps-improvisatie: verveeld, fluisteren, praten, kloppen, geritsel, koor, praten, verveeld, blij, moe, droevig, boos, bodypercussietekens

Tip van een deelnemer!

Rumble Ball!

Veel plezier met deze hand-out en succes met PRREP!
Als er vragen zijn dan hoor ik het!
Groetjes Jurgen

Jurgen van Loenhout
Jukmuziek
T 06 24117074
jvanloenhout@hotmail.com
jurgen.van.loenhout@jazzorchestra.nl